

30.11.2017.

Анкета о радној снази, III квартал 2017.

У трећем кварталу 2017. године стопа запослености популације старости 15 и више година износи 48,2%, стопа незапослености 12,9%, а стопа неактивности рекордно ниских 44,7%.

Граф. 1. Кретање стопе запослености/nezапослености становништва старости 15 и више год., 2014–2017. (%)



Стопа активности становништва старости 15 и више година износи 55,3%, при чему је стопа активности код мушкараца 63,5%, а код жена 47,8%. Највећа стопа активности је у Региону Шумадије и Западне Србије (57,0%) и у Београдском региону (56,7%). У Региону Војводине ова стопа износи 54,0%, а најнижу вредност има у Региону Јужне и Источне Србије (53,4%).

Стопа запослености становништва старости 15 и више година износи 48,2%, при чему је стопа запослености код мушкараца 55,8%, а код жена 41,1%. Највећа стопа запослености је у Региону Шумадије и Западне Србије (49,7%), затим у Београдском региону (49,0%). У Региону Војводине ова стопа износи 47,7%, а најнижу вредност има у Региону Јужне и Источне Србије (45,9%).

Стопа неформалне запослености на нивоу свих делатности износи 21,8%, при чему готово две трећине неформалног сектора чини запосленост у пљоопривредним делатностима.

Стопа незапослености становништва старости 15 и више година износи 12,9%, и то 12,0% за мушки и 14,0% за женско становништво. Посматрано по регионима, ова стопа је највећа у Региону Јужне и Источне Србије (14,1%). У Београдском региону она износи 13,6%, а у Региону Шумадије и Западне Србије 12,7%. Стопа незапослености је најмања у Региону Војводине (11,7%).

Поређење са претходним кварталом

У односу на претходни квартал, број запослених старости 15 и више година остао је непромењен.

Истовремено је код становништва старости од 35 до 64 године дошло до преливања из статуса неактивних у статус незапослених. Број неактивних је смањен за 52.100 а број незапослених је повећан за 44.100, што је резултирало смањењем стопе неактивности на 44,7% и повећањем стопе незапослености на 12,9%.

Иако је број запослених на укупном нивоу непромењен, запосленост младих (15–24 год.) је већа за 20.800. Самим тим, стопа запослености младих је већа за 2,9 п. п., и сада износи 23,7%.

Поређење са истим периодом прошле године

У односу на исти квартал прошле године, број запослених лица старости 15 и више година већи је за 67.900, а број незапослених лица тог узраста мањи је за 21.900. Такво кретање запослености и незапослености довело је до повећања стопе запослености за 1,4 п. п. и смањења стопе незапослености за 0,9 п. п. Незапосленост је првенствено смањена код популације старости од 25 до 34 године, док је код популације старије од 55 година повећана. Стопа дугорочне незапослености је смањена за 1,3 п. п., и сада износи 7,7%.

За разлику од неформалне запослености која је смањена за 49.000, број формално запослених лица старости 15 и више година повећан је за 117.000, највише у прерадничкој индустрији и стручним, научним и техничким делатностима. Раст запослености у овим делатностима потврђују и подаци о регистрованој запослености, добијени на основу евиденције Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО), премда је раст регистроване запослености (за 54.800 лица) био умеренији од раста формалне запослености у посматраном периоду¹.

Неформална запосленост, која према дефиницији примењеној у Анкети, обухвата самозапослена лица у нерегистрованим пословним субјектима, запослене раднике без писменог уговора о раду, као и помажуће чланове у породичном послу, у истом периоду је смањена за 49.000, што је довело до смањења стопе неформалне запослености за 2,3 п. п., тако да она сада износи 21,8%.

Поред 628.400 неформално запослених, још 207.000 (формално) запослених лица не остварује нити право на здравствено осигурање нити право на пензијско осигурање. Уколико би се и та лица сматрала неформално запосленим, у складу са генералним препорукама Међународне организације рада² (будући да не постоји званична дефиниција неформалне запослености), број неформално запослених био би 835.400, а стопа неформалне запослености 29%.

Код младих (15–24 год.) није било битних промена у броју запослених и незапослених али је, услед негативних демографских трендова, дошло до смањења неактивног, односно укупног становништва тог узраста, што је довело до повећања стопе запослености и незапослености младих за 1,3 односно 0,4 п.п., респективно. Стопа запослености младих сада износи 23,7% а стопа незапослености 28,8%. У укупној популацији узраста од 15 до 24 године, удео младих који нити раде нити су у систему образовања, тзв. NEET стопа, смањен је за 1,1 п. п., и сада износи 17,1%.

¹ За концептуалне разлике између регистроване и анкетне запослености погледати:

<http://www.stat.gov.rs/WebSite/userFiles/file/Zaposlenost%20i%20zarade/Koncepti%20zaposlenosti%20-%20registrovana%20i%20anketna%20zaposlenost.doc>

² Statistical definition of informal employment:Guidelines endorsed by the Seventeenth International Conference of Labour Statisticians (2003)

Табела 1. Основни показатељи кретања на тржишту рада, III квартал 2017.

	III квартал 2017	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
		(у хиљ.)	(у хиљ.)	%	(у хиљ.)
Укупно	5981,2	-7,1	-0,1	-32,0	-0,5
Активни	3310,1	45,1	1,4	46,0	1,4
Запослени	2881,9	0,9	0,0	67,9	2,4
Формално запослени	2253,5	10,5	0,5	117,0	5,5
Неформално запослени	628,4	-9,6	-1,5	-49,0	-7,2
Незапослени	428,2	44,1	11,5	-21,9	-4,9
Неактивни	2671,1	-52,1	-1,9	-78,0	-2,8
	%	(п.п.)			
Стопа активности	55,3		0,8		1,1
Стопа запослености	48,2		0,1		1,4
Стопа неформалне запослености	21,8		-0,3		-2,3
Стопа незапослености	12,9		1,2		-0,9
Стопа неактивности	44,7		-0,8		-1,1

Детаљнији подаци могу се наћи у саопштењу Анкета о радној снази у Републици Србији, III квартал 2017. (PC10), на адреси: <http://webrzs.stat.gov.rs/WebSite/Public/PageView.aspx?pKey=26>.

Методолошке напомене

Анкета о радној снази је најобухватнији и једини међународно упоредиви инструмент за праћење кретања на тржишту рада. Њом се региструју демографске и социоекономске карактеристике становништва старијег од 15 година. Главни циљ овог истраживања јесте оцењивање обима радне снаге, тј. запосленог и незапосленог становништва, при чему се под запосленошћу подразумева рад како у формалном, тако и у неформалном сектору.

Анкетом је било обухваћено око 15.202 домаћинства, од чега је анкетирано 11.883 домаћинства, тј. 28.213 лица старости 15 и више година.

Радну снагу (активно становништво) чине сва запослена и незапослена лица старости 15 и више година.

Стопа активности представља удео радне снаге у укупном становништву старом 15 и више година.

Стопа запослености представља удео запослених лица у укупном становништву старом 15 и више година.

Стопа незапослености представља удео незапослених лица у радној снази.

Стопа неформалне запослености представља удео неформално запослених лица у укупној запослености.

Контакт:
Весна Пантелић, начелник
Одељење за статистику тржишта рада
Тел.: +381 11 2413 571

Директор
Др Миладин Ковачевић

Група за информисање и дисеминацију
Тел.: +381 11 2401 284
stat@stat.gov.rs